

2011 թ. մարտի 4-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ԿԲ նախագահի տեղակալ Ներսես Երիցյանը, խորհրդի անդամներ Արմենակ Դարբինյանը, Անդրանիկ Նորեկյանը, Աշոտ Մկրտչյանը, Վախթանգ Աբրահամյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ, որտեղ քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների ընթացիկ զարգացումները:

Ըստ պաշտոնական վիճակագրության՝ 2011 թ. փետրվարին նախորդ ամսվա նկատմամբ արձանագրվել է 1.9% գնաճ, որի պարագայում 12-ամսյա ցուցանիշը աճել է նախորդ ամսվա նույն ցուցանիշի նկատմամբ 1.8 տոկոսային կետով՝ կազմելով 12.4%: Փետրվարին կրկին գերակայել է գների ընդհանուր աճին պարենային ապրանքների գների փոփոխության ազդեցությունը. աճը կազմել է 1.6% (նպաստումը գնաճին՝ 0.9 տոկոսային կետ), որը մեծամասամբ պայմանավորվել է «Հացամթերք» ապրանքախմբի գնի 3.0% (նպաստումը գնաճին՝ 0.4 տոկոսային կետ) ու «Բանջարեղեն և կարտոֆիլ» ապրանքախմբի գնի 6.8% (նպաստումը գնաճին՝ 0.3 տոկոսային կետ) աճերով: Փետրվարին աչքի է ընկել ծառայությունների սակագների աննախադեպ բարձր աճով՝ 3.4%, որը նպաստել է գնաճին 1.0 տոկոսային կետով: Ծառայությունների կառուցվածքում բարձր աճ է արձանագրվել բուժապասարկման (նպաստումը գնաճին՝ 0.7 տոկոսային կետ) և տրանսպորտի (նպաստումը գնաճին՝ 0.2 տոկոսային կետ) ծառայությունների սակագների գծով:

Մակրոտնտեսական իրավիճակի շարունակական բարելավման արդյունքում, հունվարին տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը (SU3)¹ աճել է տ/տ 7.7%-ով: Վերջինս հիմնականում պայմանավորվել է արդյունաբերության ճյուղի թողարկման ծավալների 5.7%, շինարարության 0.9% և ծառայությունների 9.4% աճերով: Հունվարին գյուղատնտեսության ճյուղում արձանագրվել է թողարկման ծավալների անկում՝ 2.4%, որը գրեթե ամբողջությամբ պայմանավորվել է բուսաբուծության և անասնապահության ենթաճյուղերում դիտված համապատասխանաբար 17.7% և 2.7% նվազումներով:

2011 թ. հունվարին մետաղների գների բարձր մակարդակի պահպանման և արդյունաբերության աճի պայմաններում ապրանքների արտահանման (ՖՕԲ) ծավալների աճը կազմել է տ/տ 21.3%, ինչն ուղեկցվել է ապրանքների ներմուծման (ՍԻՖ) ծավալների տ/տ 1.7%-ով նվազմամբ: Հունվարին գրանցվել է ոչ առևտրային փոխանցումների զուտ ներհոսքի տ/տ 35.0% աճ:

Ներկայացվեցին նաև ֆինանսական շուկայի փետրվար ամսվա զարգացումները: Ամսվա ընթացքում ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի բարձրացման պայմաններում ՊՊ առաջնային շուկայում նախորդ ամսվա համեմատ մինչև 1 տարի մարման ժամկետայնությամբ պարտատոմսերի միջին տոկոսադրույքն աճել է 0.28 տոկոսային կետով՝ կազմելով 8.82%, իսկ միջին ժամկետայնությամբ պարտատոմսերի տոկոսադրույքը՝ 0.31 տոկոսային կետով՝ կազմելով 13.83%: Միջբանկային և ներբանկային ռեպո շուկաներում միջին տոկոսադրույքը հունվարի նկատմամբ աճել է 0.45 տոկոսային կետով՝ կազմելով 8.27%, իսկ միջբանկային ռեպո շուկայի միջին տոկոսադրույքը՝ 0.28 տոկոսային կետով՝ կազմելով 7.48%: 2011 թ. փետրվարին արտարժույթի շուկայում դրամի միջին շուկայական փոխարժեքը նախորդ ամսվա համեմատ դրսևորել է հետևյալ միտումները. ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ փոքր-ինչ արժեզրկվել է՝ կազմելով 365.06 դրամ, Եվրոյի նկատմամբ արժեզրկվել է 2.04 %-ով՝ կազմելով 498.61 դրամ, ՌԴ ռուբլու նկատմամբ արժեզրկվել է 2.56 %-ով՝ կազմելով 12.48 դրամ:

Տարեսկզբից դրամավարկային պայմանների խստացումն իր արտահայտությունն է գտել դրամավարկային ցուցանիշների վարքագծում: Այսպես, փետրվարի վերջի դրությամբ փողի և դրամային բազաներն աճել են 3.2%-ով, որի պարագայում արձանագրվել է փողի զանգվածի նկատմամբ դրամային զանգվածի առաջանցիկ աճ՝ համապատասխանաբար 2.8% և 4.3%: Դրամային ավանդների 5.4% և արտարժույթային ավանդների 1% աճերի արդյունքում տնտեսության դոլարացման մակարդակը նախորդ ամսվա նկատմամբ նվազել է 1.8%-ով: Վարկավորման ծավալները նախորդ ամսվա նկատմամբ ավելացել են 1.5%-ով: Ամսական նման զարգացումներն արտացոլվել են դրամավարկային ցուցանիշների 12-ամսյա փոփոխություններում. փողի զանգվածի աճը կազմել է 13.1%, դրամային զանգվածի աճը՝ 19.6%, փողի բազայի աճը՝ 4.7%: Դրամային ավանդների 33.7% և արտարժույթային ավանդների 6.0% աճերի պայմաններում դոլարացման մակարդակը նվազել է 6.3%-ով: Չնայած դրամավարկային պայմանների խստացմանը, դեռևս

¹ Նշված ցուցանիշի վերաբերյալ տես՝ 2011 թվականին ԱՎԾ-ի կողմից հրապարակված «Տարվա ընթացքում ընթացիկ մակրոտնտեսական ցուցանիշների հավաքագրման, ամփոփման և հրապարակման աճողական մեթոդից դիսկրետ (զուտ ամսական) մեթոդին անցման մասին» մամուլի հաղորդագրությունը: SU3-ը ի տարբերություն ՀՆԱ ցուցանիշի հաշվարկվում է տնտեսական գործունեության տեսակների թողարկման ծավալների, ոչ թե ավելացված արժեքների ծավալների հիման վրա և չի ներառում արտադրանքի զուտ հարկերը և ֆինանսական միջնորդության անուղակիորեն չափվող ծառայությունները:

պահպանվում են ֆինանսական համակարգի կողմից տնտեսության վարկավորման աճի բարձր տեմպերը՝ փետրվարի վերջի դրությամբ կազմելով տ/տ 29.4%:

Խրավիճակային հաշվետվության քննարկումից հետո Խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

Նախ փաստ է, որ 2011 թ. փետրվարին ևս շարունակվել են պարենային և հումքային ապրանքների միջազգային գների աճի միտումները: Բացի այդ, պայմանավորված մի շարք նավթ արդյունահանող երկրներում աշխարհաքաղաքական զարգացումներով և պարենային ապրանքների շուկաներում ստեղծված լարվածությամբ, միջազգային շուկաներում արձանագրվել է հումքային և պարենային ապրանքների գների աճ, ինչի ազդեցությամբ շատ երկրներում դիտվել է գնաճի արագացում: Վերջինս պարագայում շատ զարգացող երկրների կենտրոնական բանկեր վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքների բարձրացմանը զուգահեռ կիրառում են գնաճի զսպման ավելի խիստ միջոցներ (Ռուսաստանն ու Չինաստանը փոխել են պարտադիր պահուստավորման մեխանիզմը), իսկ մի շարք զարգացած երկրներ արդեն սկսել են խոսել տոկոսադրույքների բարձրացման անհրաժեշտության մասին:

Խորհուրդը մտահոգված է գնաճային միջավայրի ընդլայնմամբ, ինչի շարունակականությունը պայմանավորված է պարենային և հումքային ապրանքների միջազգային շուկաներում արձանագրված վերոնշյալ զարգացումներով, 2010 թ. գյուղատնտեսական ապրանքների առաջարկի կրճատման հետևանքով դեռևս պահպանվող բարձր գներով, վերջիններիս երկրորդային ազդեցությունների ուժգնացման և գնաճային սպասումների ավելացման երևույթներով: Ընդ որում, գնաճային գործոնների համատեքստում Խորհրդի կողմից քննարկվեց նաև բուժսպասարկման ծառայությունների սակագների աճը, որն իրականացված ռեֆորմների շրջանակներում համավճարման մեխանիզմի ներդրման արդյունք է և ունի միանգամյա ազդեցության բնույթ: Ըստ էության, այդ գործընթացում բուժառայություն ստացողների վճարումները չեն ավելացել:

Միաժամանակ, Խորհուրդը գտնում է, որ տնտեսության զարգացման փաստացի և կանխատեսվող միտումները առաջիկա ժամանակահատվածում համախառն պահանջարկի վերականգնման առումով ձևավորելու են չափավոր գնաճային ճնշումներ:

Խորհուրդը միակարծիք է, որ, ըստ էության, իրականանում են 2011 թ. առաջին եռամսյակի Դրամավարկային քաղաքականության ծրագրում նախանշված ռիսկերը, որի պարագայում առաջնային անհրաժեշտություն է մնում դրամավարկային պայմանների խստացման շարունակումը՝ նպատակաուղղված կանխատեսվող ժամանակային հորիզոնում գնաճի կանխատեսված և փաստացի ցուցանիշների միջև շեղման վերացմանը, գնաճի երկրորդային ազդեցությունների մեղմմանը և սպասումների խարսխմանը: Դրամավարկային պայմանների խստացումը, պարտադիր պահուստավորման մեխանիզմում կատարված փոփոխությունների և հակագնաճային միջոցառումների իրականացման գործընթացում պետական այլ կառույցների աջակցության հետ մեկտեղ, իրական նախադրյալներ կստեղծեն գնաճը 2011 թ. երկրորդ կեսից նպատակային միջակայք վերադարձնելու համար:

2011 թ. մարտի 4-ի նիստում Խորհուրդը որոշեց բարձրացնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը 0.5 տոկոսային կետով՝ սահմանելով այն 8.25%: Լոմբարդային ռեպոյի և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքները սահմանվեցին համապատասխանաբար՝ 11.25% և 5.25%:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61

էլ-փոստ. mcba@cba.am

www.cba.am